

GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV

Curs /Curso

GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV

2022/2023

Dades d'identificació de l'assignatura					
1 <i>Datos de identificación de la asignatura</i>					
Nom de l'assignatura <i>Nombre de la asignatura</i>	Composició				
Crèdits ECTS <i>Créditos ECTS</i>	10	Curs <i>Curso</i>	4	Semestre <i>Semestre</i>	Anual
Tipus de formació <i>Tipo de formación</i> bàsica, específica, optativa <i>básica, específica, optativa</i>	OE	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura <i>Idioma/s en que se imparte la asignatura</i>			Valencià
Matèria <i>Materia</i>	Composició i instrumentació				
Títol Superior <i>Título Superior</i>	Grau en Música				
Especialitat <i>Especialidad</i>	Composició				
Centre <i>Centro</i>	Conservatori Superior de Música "Salvador Seguí" de Castelló				
Departament <i>Departamento</i>	Composició				
Professorat <i>Profesorado</i>	Josep Sanz				
e-mail <i>e-mail</i>	j.sanzquintana@iseacv.gva.es				

Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació	
1.1 <i>Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación</i>	

Adquirir el plaer de l'experimentació, de la recerca constant. És de vital importància estimular el jove compositor per tal que no es limiti a escriure allò que vol sentir, allò que ja coneix. La recerca de nous camins, de noves maneres d'entendre el procés creador, implica trencar constantment els propis prejudicis estètics sense saber amb certesa el punt d'arribada.

Establir les bases per a la construcció d'un criteri sòlid basat en l'ètica del compositor. La consciència de la posició del compositor dins la societat actual, sempre canviant, l'obliga a focalitzar el seu treball més enllà del lloc i del moment. Immunitzar-se contra l'estètica del moment prioritzant aquelles recerques que tenen caràcter universal. Diferenciar amb contundència la lògica influència del context sociocultural en el compositor de la simple adopció de gestos i sistemes propis del moment.

Trobar la pròpia personalitat en l'experiència del procés compositiu. Cada compositor experimenta amb la seva pròpia vivència de l'acte creador. Trobar l'estat de consciència a partir del qual hom se sent disposat a prescindir de qualsevol inèrcia.

Formar-se intel·lectualment com a músic integral, per tal de tenir un punt de vista sobre la composició i la música en general el més ampli possible. Tenir una mentalitat oberta respecte a totes les idees i les manifestacions artístiques.

Desenvolupar les eines per tal de transformar de manera eficient les idees originals en composicions acabades, depenent de la pròpia estètica. Construir una base tècnica sòlida però sempre en constant revisió per tal d'incloure nous procediments que ajudin a expressar les nostres idees musicals.

Compondre obres amb les característiques concretes que permetin ser interpretades pels grups o instrumentistes disponibles al centre. Ser conscient en tot moment del que s'ha escrit i de la coincidència amb la idea original.

Adquirir la capacitat crítica necessària per a valorar i explicar apropiadament la pròpia obra.

Habituar-se a la sensació de provisionalitat pròpia de tot creador i simultàniament prendre consciència dels progressos assolits. El treball compositiu és en si mateix un camp d'experimentació on l'objecte és la pròpia experiència creativa. Aquesta idea transforma el simple manufacturer d'exercicis repetitius en un veritable creador que busca i es busca. Trobar la fortalesa moral és indispensable per lluitar contra la inevitable sensació de provisionalitat i per aprendre a conviure-hi.

1.2 Coneixements previs

Conocimientos previos

Per a l'estudi de la composició es recomana una bona base en el coneixement de la música de la primera meitat del segle XX, a partir de l'escolta atenta i dels anàlisi als que l'alumne haja pogut accedir.

Son necessaris també coneixements sòlids d'harmonia, anàlisi, contrapunt, i de tot el que s'hagi pogut aprendre durant els seus estudis en el grau professional.

L'assignatura de composició constitueix a més a més un nucli de coneixement que aglutina sabers de molts àmbits diferents, i en això caldrà que l'alumne s'esforci per ampliar al màxim el seu llistat d'interessos intel·lectuals i culturals.

Competències de l'assignatura

2

Competencias de la asignatura

Les competències venen establides en els plans d'estudis publicats en la corresponent orde de 2 de novembre de 2011. Es convenient detallar el grau de contribució de l'assignatura a l'adquisició i desenvolupament de cada competència (molt, prou, un poc, poc)

Las competencias vienen establecidas en los planes de estudios publicados en la correspondiente orden de 2 de noviembre de 2011. Es conveniente detallar el grado de contribución de la asignatura a la adquisición y desarrollo de cada competencia (mucho, bastante, algo, poco)

Segons l'ORDRE 24/2011, de 2 de novembre, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, per la qual s'establixen i autoritzen els plans d'estudi dels centres d'ensenyances artístiques superiors de música dependents de l'ISEACV, conduents a l'obtenció del títol de Graduat o Graduada en Música, s'establix en l'ANNEX I les competències generals, transversals i específiques de totes i cada una de les assignatures que conformen el pla d'estudis.

En el cas de la composició el llistat de competències és el següent:

Competències Generals: CG1, CG2, CG3, CG4, CG8, CG11, CG13, CG17, CG20, CG21, CG22, CG23, CG24.

Competències Transversals: CT1, CT2, CT3, CT4, CT6, CT8, CT11, CT12, CT13, CT14, CT15, CT16, CT17.

Competències Específiques: CE1, CE4, CE5, CE6, CE8, CE11.

Resultats d'aprenentatge

3

Resultados de aprendizaje

RESULTATS D'APRENTATGE <i>RESULTADOS DE APRENDIZAJE</i>	COMPETÈNCIES RELACIONADES <i>COMPETENCIAS RELACIONADAS</i>
<p>L'alumne que ha seguit amb èxit els estudis de quart curs de composició ha de poder demostrar l'assoliment dels següents resultats d'aprenentatge:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ha de ser capaç d'escriure les obres demanades amb coherència estructural i formal. 2) Ha de poder plantejar una obra musical que estigui 	<p>Totes les competències s'interrelacionen i es treballen de manera orgànica en els diferents resultats d'aprenentatge.</p>

basada en una o diverses idees, musicals o extra-musicals, i ha de ser capaç de poder explicar la relació d'aquesta idea i l'aplicació de les diferents decisions tècniques.

- 3) Ha de poder afrontar amb solidesa l'escriptura del fet musical, dins l'escala de les obres que es treballen en aquest curs.
- 4) Ha de tenir clar el per què de la seua dedicació a la composició, de les altres inquietuds que l'identifiquen com a subjecte creador i de les conseqüències d'estes reflexions.
- 5) Ha de resoldre's amb correcció en l'entorn de treball amb els músics intèrprets i directors, i ser capaç d'explicar, tant per escrit com en el moment de l'assaig, les seues idees musicals.
- 6) Ha de conèixer la base de la tècnica compositiva i saber relacionar els recursos amb allò que observa en les diferents obres musicals.
- 7) Ha de ser capaç d'identificar i entendre les obres d'altres autors que es treballaran a classe.
- 8) Ha de ser capaç d'escriure obres de certa originalitat i començar a ser autònom en la translació de les idees musical a la partitura.

Nota important: Les competències estan expressades en un sentit genèric pel que és necessari incloure en la guia docent els resultats d'aprenentatge. Aquests resultats constitueixen una concreció d'una o diverses competències, fent explícit el grau de domini o acompliment que ha d'adquirir l'alumnat i contenen en la seua formulació el criteri amb el qual van a ser avaluades. Els resultats d'aprenentatge evidencien allò que l'alumnat serà capaç de demostrar en finalitzar l'assignatura o matèria i reflecteixen, així mateix, el grau d'adquisició de la competència o conjunt de competències.

Nota importante: Las competencias están expresadas en un sentido genérico por lo que es necesario incluir en la guía docente los resultados de aprendizaje. Estos resultados constituyen una concreción de una o varias competencias, haciendo explícito el grado de dominio o desempeño que debe adquirir el alumnado y contienen en su formulación el criterio con el que van a ser evaluadas. Los resultados de aprendizaje evidencian aquello que el alumnado será capaz

de demostrar al finalitzar la assignatura o matèria i reflejan, asimismo, el grau de adquisició de la competència o conjunt de competències.

Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge	
4 <i>Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje</i>	
Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes,...	Planificació temporal
<i>Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas,...</i>	<i>Planificación temporal</i>
<p>Durant el quart curs de composició es treballaran diferents àmbits de la creació musical, dividint l'aprenentatge en diferents blocs de contingut:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Coneixement de les tècniques de composició musical actuals que el professor consideri oportunes en funció del grau de coneixements i maduresa del grup. 2) Estudi de partitures amb comentaris i audicions a classe, centrant-nos en la literatura musical dels segles XX i XXI. 3) A voluntat del professor, es poden demanar petits exercicis sobre aquestes i d'altres tècniques per tal d'anar agafant solidesa en el domini de les tècniques de composició. 4) Concepció i escriptura com a mínim de les següents obres: <ol style="list-style-type: none"> a) Una obra per a grup de percussió. b) Una obra per a gran orquestra, amb o sense solistes i cor. 	<p>L'estudi de les tècniques es farà durant tot el curs, així com les obres que s'han d'anar treballant. Si no hi ha cap raó de pes per modificar-ho, les obres es treballaran en l'ordre que indica la llista proposada.</p>

5 Activitats formatives
Actividades formativas

5.1 Activitats de treball presencials
Actividades de trabajo presenciales

ACTIVITATS <i>ACTIVIDADES</i>	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Classe presencial <i>Clase presencial</i>	Exposició de continguts per part del professor o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula. <i>Exposición de contenidos por parte del profesor o en seminarios, análisis de competencias, explicación y demostración de capacidades, habilidades y conocimientos en el aula.</i>	1,2,3,4,5,6,7	84h
Classes pràctiques <i>Clases prácticas</i>	Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/ audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne. <i>Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/ representaciones/audiciones..., búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc.</i> <i>Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno.</i>	2,5	15h
Exposició treball en grup <i>Exposición trabajo en grupo</i>	Aplicació de coneixements interdisciplinaris. <i>Aplicación de conocimientos interdisciplinares.</i>	1,2,4,6	6h
Tutoria <i>Tutoría</i>	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, talleres, lectures, realització de treballs, projectes, etc. <i>Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizado por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.</i>	1,2,3,4,6,7	6h
Avaluació <i>Evaluación</i>	Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne. <i>Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno.</i>	1,2,3,4,5,6,7	3h
SUBTOTAL			114h

5.2 Activitats de treball autònom

<i>Actividades de trabajo autónomo</i>			
ACTIVITATS <i>ACTIVIDADES</i>	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Treball autònom <i>Trabajo autónomo</i>	<p>Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït.</p> <p><i>Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i></p>	1,2,3,4,6,7	120h
Estudi pràctic <i>Estudio práctico</i>	<p>Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït.</p> <p><i>Preparación en grupo de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i></p>	4,6,7	8h
Activitats complementàries <i>Actividades complementarias</i>	<p>Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congressos, conferències,...</p> <p><i>Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias,...</i></p>	4,6,7	8h
SUBTOTAL			136
TOTAL			250

6

Sistema d'avaluació i qualificació

Sistema de evaluación y calificación

6.1

Instruments d'avaluació

Instrumentos de evaluación

Proves escrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuals,...), exposició oral, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, quaderns d'observació, portafolio,...

Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales,...), exposición oral, trabajos dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio,...

INSTRUMENT D'AVALUACIÓ	Resultats d'Aprenentatge avaluats	Percentatge atorgat (%)
INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN	Resultados de Aprendizaje evaluados	Porcentaje otorgado (%)
1. Treballs de composició. L'alumne haurà d'entregar com a portafolis o dossier tota l'obra que ha realitzat durant el grau, ordenada per cursos i amb un índex. Tot i així, per a l'avaluació de quart curs només seran computables les obres elaborades durant el quart curs.	1,2,3,4,5,6,7	80%
2. Assistència presencial a les classes.	1,2,3,4,5,6,7	10%
3. Grau d'interès mostrat.	4,6,7	10%

6.2

Criteris d'avaluació i dates d'entrega

Criterios de evaluación y fechas de entrega

El gruix de l'avaluació el constitueix l'entrega dels treballs que es demanen, tant les obres obligades com els exercicis que haja ordenat el professor o professora en funció de les necessitats de l'alumne o alumna, i hauran de ser entregats com a portafolis o dossier per a la seua avaluació.

Els criteris d'avaluació seran els següents:

1. Finalització de les obres i entrega completa.
2. Qualitat de l'entrega, netedat de lectura, correcció de l'escriptura.
3. Anotacions i anàlisi de la pròpia obra explicant els passos que s'han seguit per escriure-la.
4. Qualitat estètica de l'obra.

5. Exposició i planificació de l'obra seguint una idea principal que l'alumne ha de saber explicar i justificar.
6. Qualitat tècnica de l'obra. Grau d'assoliment de la idea inicial.
7. Funcionament en la seua execució instrumental.
8. Originalitat dels plantejaments.
9. Entrega dels exercicis complementaris que demani el professor, i que no constitueixen les pròpies obres de l'alumne sinó exercicis preparatoris o d'estudi.

L'alumne que no entregui la totalitat de les obres en el moment indicat rebrà la qualificació de suspens.

L'assistència a les classes també és un factor determinant per a rebre una avaluació contínua. Sense tenir una dedicació continuada i una assistència correcta no és possible avançar ni fer-nos una idea del grau d'evolució de l'alumne. El màxim de faltes d'assistència permesos per a cada curs serà de 8, entre justificades i no justificades. Passades les 8 faltes, l'alumne haurà de sotmetre's a l'avaluació extraordinària.

Sistemes de recuperació

6.3

Sistemas de recuperación

Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega)

Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega)

Els alumnes que no obtinguin la qualificació mínima d'aprovat o que hagin perdut la possibilitat d'ésser avaluats per l'excés de faltes d'assistència podran presentar-se a l'avaluació extraordinària.

Aquesta consistirà en un examen de 3 hores de duració, on es demanarà a l'alumne o alumna que compongui un fragment d'una obra basat en una tècnica d'entre les que s'hauran treballat durant el curs, i que triarà el propi professor. També es podrà proposar un examen basat en un inici o material, a partir del qual l'alumne o alumna haurà de crear una breu peça mantenint la continuïtat de l'element inicial.

A més a més serà indispensable entregar els treballs de curs a l'inici de l'examen, igualment com en l'avaluació ordinària. Sense l'entrega dels treballs de curs la qüalificació serà de suspens.

La nota final es computarà sumant el 60% de la qüalificació obtinguda en la prova escrita i el 40% de la qüalificació obtinguda en els treballs presentats. Per tenir la possibilitat de fer nota

mitja, en totes dues proves haurà de treure més d'un 5.

Bibliografia

7

Bibliografía

Adorno, T.; Sobre la música. Paidós, 2002.

Brindle, R. S. (1975). *La Nova Música (L'Avantguarda des de 1945)*. Barcelona: Antoni Bosch, 1979.

Berio, L.; Un ricordo al futuro. Giulio Einaudi ed., 2006.

Boulez, Pierre. Puntos de referencia. Barcelona : Gedisa, 2001.

Burkholder, J. Peter y Palisca, Claude V.: *Norton Anthology of Western Music* (Vol. I). W. W. Norton & Company, Inc., New York. 2010.

Cage, J.; Silencio. Árdora, 2002.

Cage, J.; Escritos al oído. Colegio oficial de aparejadores y arquitectos técnicos de murcia, 1999.

Catalan, T. (2003). *Sistemas Compositivos Temperados en el el Siglo XX*. Valencia: Institució Alfons el Magnànim.

Ferneyhough, B.; Collected Writings. Harwood academic publishers, 1998.

Forte, Allen: *The Structure of Atonal Music*. Yale University Press.

Griffiths, Paul. Modern music and after. 3ª edición. Nueva York: Oxford University Press, 2010.

Kühn, Clemens (y otros): *Historia de la composición musical en ejemplos comentados*. Idea Books, Cornellá del Llobregat. 2003.

Lachenmann, H.; Musik als existentielle Erfahrung. Breitkopf und Härtel, 1996.

Lachenmann, Helmut. —"Cuatro aspectos fundamentales de la escucha musical" [En línea]. Traducción y comentarios de Alberto Bernal. Espacio sonoro.] Disponible en internet:

www.tallersonoro.com/ anterioresES/07/Articulo2.htm

- Lehmann, H.; Die digitale Revolution der Musik. Schott, 2010.
- Lendvai, Ernő: *Béla Bartók. Un análisis de su música*. IDEA BOOKS, S. A. 2003.
- Lerdhal, Fred / JACKENDORFF, Ray: *Teoría generativa de la música tonal*. AKAL.
- Lester, Joel: *Enfoques analíticos de la música del siglo XX*. AKAL. 2005 (1989).
- Morgan, Robert P.: *La música del Siglo XX* (texto y antología). AKAL.
- Maconie, R.; La música como concepto. Acantilado, 2007.
- Perle, Georg: *Composición serial y atonalidad*. Idea Books.
- Rahn, John: *Basic atonal theory*. MacMillan.
- Rihm, W.; *Schriften*. Schott, 1998.
- Sanz, J. (2020). *Introducció a la tècnica compositiva*.
- Schäffer, Pierre. *Tratado de los objetos musicales*. Madrid: Alianza Editorial, 2003.
- Sciarrino, Salvatore. *Le figure della musica: da Beethoven a oggi*. Milán: Ricordi, 1998.
- Stockhausen, K.; *Texte zur Musik*. Vol. 1-10. Stockhausen Verlag.